

Postanowienie z dnia 17 stycznia 2001 r.

II UZ 141/00

Postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji o odrzuceniu odwołania od decyzji organu rentowego należy traktować jako postanowienie w przedmiocie odrzucenia pozwu w rozumieniu art. 392 KPC.

Przewodniczący SSN Krystyna Bednarczyk, Sędziowie SN: Maria Tyszel, Barbara Wagner (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 17 stycznia 2001 r. sprawy z wniosku Eugeniusza S. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych-Oddziałowi w R.P. o wysokość emerytury i zaległą emeryturę, na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 listopada 2000 r. [...]

p o s t a n o w i ł:

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 8 listopada 2000 r. [...] odrzucił, jako niedopuszczalną na podstawie art. 393¹ pkt 1 KPC, kasację Eugeniusza S. od postanowienia tego Sądu z dnia 11 września 2000 r. oddalającego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie z dnia 13 stycznia 2000 r. [...], odrzucające odwołanie skarżącego od decyzji Zakładu Kolejowych Emerytur i Rent w W. z dnia 22 października 1991 r. Przedmiotem sporu zakończony zaskarżonym kasacją postanowieniem była wypłata emerytury zawieszony w czasie pobytu ubezpieczonego za granicą w okresie od 1 września 1988 r. do 31 marca 1991 r. oraz wyrównanie emerytury z tytułu zaniechania jej waloryzacji w tym czasie. Pełnomocnik skarżącego wezwana do uzu-

pełnienia kasacji przez podanie wartości przedmiotu zaskarżenia wyliczyła ją na 12.730 zł (emerytura za 19 miesięcy po 670 zł) oraz 2.400 zł (wyrównanie emerytury za 12 miesięcy po 200 zł miesięcznie).

W postępowaniu sprawdzającym Sąd ustalił, że Eugeniusz S. w dniu 1 września 1988 r. był uprawniony do świadczenia w wysokości 21.337 zł (przed denominacją). W dniu 1 kwietnia 1991 r. wysokość jego emerytury została ustalona na kwotę 773,06 zł. Nominalna wartość emerytury za cały okres sporny nie przekracza zatem 1000 zł. Od 1 stycznia 1995 r. emerytura skarżącego po jej ubruttowaniu i denominacji wynosiła 339,31 zł. Gdyby nawet uwzględnić wysokość emerytury w dniu 1 stycznia 1995 r. wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosłaby 4.071,72 zł (12 x 339,31 zł). Dodając do niej kwotę 2.400 zł jako konsekwencję błędnej waloryzacji emerytury wartość przedmiotu zaskarżenia wyniosłaby 6.471,72 zł. Nie przekracza zatem 10.000 zł.

Pełnomocnik Eugeniusza S. zaskarżyła to postanowienie zażaleniem, wnosząc o jego uchylenie i przyjęcie kasacji do rozpoznania. Jej zdaniem, Sąd błędnie zakwalifikował rozpoznawaną sprawę jako sprawę o prawo majątkowe, w której dopuszczalność kasacji zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych kasacja przysługuje, niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, w sprawach o przyznanie i wstrzymanie emerytury. Bezsporne jest, że wypłata emerytury została Eugeniuszowi S. wstrzymana z dniem 1 września 1988 r. Wartość przedmiotu zaskarżenia dla dopuszczalności kasacji nie ma więc znaczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zaskarżone postanowienie zostało wydane po 1 lipca 2000 r., wobec czego, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 48, poz. 554), do złożenia i rozpoznania kasacji stosuje się przepisy znowelizowane. Według art. 392 KPC, od postanowienia sądu drugiej instancji wydanego w przedmiocie odrzucenia pozwu przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego. Zaskarżone postanowienie zostało wydane w przedmiocie odrzucenia odwołania od decyzji organu rentowego. Wprawdzie odwołanie nie jest pozwem, ale

jest środkiem prawnym wszczynającym postępowanie sądowe w pierwszej instancji. Należy zatem traktować je tak jak pozew. W konsekwencji, trzeba przyjąć, że od postanowienia w przedmiocie odrzucenia odwołania kasacja przysługuje.

Warunkiem dopuszczalności kasacji jest jednak nie tylko rodzaj (treść) rozstrzygnięcia zawartego w orzeczeniu, ale także rodzaj sprawy - jej „kasacyjność”. Rację ma pełnomocnik skarżącego, że zgodnie z art. 392¹ § 1 zdanie 2 KPC w sporach z zakresu ubezpieczeń społecznych kasacja przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawie o wstrzymanie emerytury. Według art. 81 pkt 3 i art. 84 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz.U. Nr 40, poz. 267 ze zm.), w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 stycznia 1990 r., tj. do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 24 maja 1990 r. o zmianie niektórych przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym (Dz.U. Nr 36, poz. 206), wyjazd świadczeniobiorcy za granicę powodował, stosownie do art. 102 ust. 1 pkt 1 tejże ustawy, zawieszenie prawa do emerytury i w konsekwencji wstrzymanie jej wypłaty. Sprawa wszczęta przed Sądem Okręgowym-Sądem Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie odwołaniem Eugeniusza S. od decyzji Zakładu Kolejowych Emerytur i Rent w W. jest sprawą o wstrzymanie emerytury, a postanowienie Sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie Sądu pierwszej instancji o odrzuceniu odwołania jest postanowieniem w przedmiocie odrzucenia pozwu w rozumieniu art. 392 KPC.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy, stosownie do art. 386 § 4 KPC w związku z art. 393¹⁸ KPC i art. 397 § 2 KPC, orzekł jak w sentencji.

=====